

(i) Printed Pages : 4

Roll No. ....

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

1	0	0	3	6
---	---	---	---	---

Exam. Code :

5	0	0	1
---	---	---	---

**Bachelor of Arts (FYUP) 1st Semester
(2124)**

ECONOMICS (In all Mediums)

Paper : Introductory Micro Economics ECODSC1

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 90

Note :— Attempt **FIVE** questions in all. Question No. 1 is compulsory. Attempt **ONE** question each from Units I, II, III & IV.

1. Attempt any **NINE** of the following :

- (i) Define Scarcity.
- (ii) Define the term "What to produce ?"
- (iii) Joint demand.
- (iv) Define the term "Utility".
- (v) Indifference map.
- (vi) Define consumer surplus.
- (vii) Production function.
- (viii) Define Iso-quants.
- (ix) Law of returns to scale.
- (x) Elasticity of supply.
- (xi) Any two determinants of price elasticity of supply.
- (xii) Market Equilibrium.

9×2=18

UNIT-I

- 2. Discuss the nature and scope of economics. 18
- 3. Explain various methods for the measurement of price elasticity of demand. 18

UNIT-II

4. Critically explain law of diminishing marginal utility. 18
 5. Define indifference curve. Explain its various properties. 18

UNIT-III

6. State and explain the law of variable proportions of production with the help of table and diagram. 18
 7. Explain traditional theory of costs in the short run. 18

UNIT-IV

8. Explain law of supply in detail. 18
 9. Explain relation among AR, MR and price elasticity of demand. 18

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- कुल पांच प्रश्न करें। प्रश्न सं. 1 अनिवार्य है। प्रत्येक यूनिट I, II, III और IV में से एक-एक प्रश्न करें।

1. निम्नलिखित में से कोई नौ अंश करें :
 (i) अभाव को परिभाषित करें।
 (ii) “क्या उत्पादन करें ?” शब्द को परिभाषित करें।
 (iii) संयुक्त मांग।
 (iv) “उपयोगिता” शब्द को परिभाषित करें।
 (v) उदासीनता मानचित्र।
 (vi) उपभोक्ता अधिशेष की अवधारणा को परिभाषित करें।
 (vii) उत्पादन फलन।
 (viii) सम-उत्पाद वक्र को परिभाषित करें।
 (ix) पैमाने पर प्रतिफल का नियम।
 (x) पूर्ति की लोच।
 (xi) पूर्ति की कीमत लोच के कोई दो निर्धारिक।
 (xii) बाज़ार संतुलन।

9×2=18

यूनिट-I

2. अर्थशास्त्र की प्रकृति और दायरे पर चर्चा करें। 18
 3. मांग की कीमत लोच के माप के लिए विभिन्न तरीकों की व्याख्या करें। 18

यूनिट-II

4. कम होनेवाली सीमान्त उपयोगिता के नियम की आलोचनात्मक व्याख्या करें। 18
 5. उदासीनता वक्र को परिभाषित करें। इसकी विभिन्न विशेषताओं की व्याख्या कीजिये। 18

यूनिट-III

6. तालिका और रेखा चित्र की मदद से उत्पादन के परिवर्तनीय अनुपात के नियम को समझाइए। 18
 7. अल्पावधि में लागत के पारंपरिक सिद्धांत की व्याख्या करें। 18

यूनिट-IV

8. पूर्ति के नियम की विस्तार से व्याख्या करें। 18
 9. ए.आर., एम.आर. और मांग की कीमत लोच के बीच संबंध की व्याख्या करें। 18

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ I, II, III ਅਤੇ IV ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੋਂ ਹਿੱਸੇ ਕਰੋ :

- ਦੁਰਲਬਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।
- “ਕੀ ਪੈਦਾ ਕਰੀਏ ?” ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।
- ਸੰਯੁਕਤ ਮੰਗ।
- “ਤੁਸ਼ਟੀਗੁਣ” ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।
- ਤਟਸਥਤਾ ਮਾਨ ਚਿੱਤਰ।
- ਉਪਭੋਗੀ ਦੀ ਵੇਸ਼ੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।
- ਉਤਪਾਦਨ ਫਲਨ।

- (viii) ਸਮ-ਉਤਪਾਦ ਵਕਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।
- (ix) ਪੈਮਾਨੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਫਲਨ ਦਾ ਨਿਯਮ।
- (x) ਪੂਰਤੀ ਦੀ ਲੋਚ।
- (xi) ਪੂਰਤੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲੋਚ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਨਿਰਧਾਰਕ।
- (xii) ਬਜ਼ਾਰ ਸੰਤੁਲਨ।

$9 \times 2 = 18$

ਯੂਨਿਟ-I

2. ਅਰਬ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18
3. ਮੰਗ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲੋਚ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਘਟਦੇ ਸੀਮਾਂਤ ਤੁਸ਼ਟੀਗੁਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18
5. ਤਟਸਥਤਾ ਵਕਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਸਾਰਣੀ ਅਤੇ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18
7. ਅਲਪ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗਤ ਦੇ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਸਤਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18
9. ਏ. ਆਰ., ਐਮ. ਆਰ. ਅਤੇ ਮੰਗ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲੋਚ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18